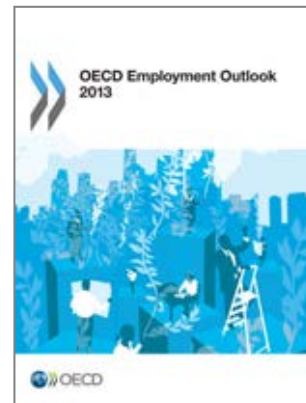

OECD *Multilingual Summaries*

OECD Employment Outlook 2013

Summary in Swedish

Read the full book on: 10.1787/empl_outlook-2013-en

OECD:s sysselsättningsöversikt 2013

Sammanfattning på svenska

Arbetslösheten befaras ligga kvar på höga nivåer

Drygt fem år har gått sedan den globala finansiella och ekonomiska krisen började, och ändå har arbetslösheten legat kvar på höga nivåer i många OECD-länder. I april 2013 var drygt 48 miljoner människor utan arbete, dvs. ett arbetslöshetstal på 8 %, alltså bara en halv procentenhet under krisens kulmen med dess 8,5 %. Det är dock stora skillnader från land till land: Arbetslösheten är knappt 5 % i fem OECD-länder, men överstiger 25 % i två andra (Grekland och Spanien). Ser man framåt, förutser OECD föga förbättring för sysselsättningen i OECD-området t.o.m. 2014, med förutsedd ökning av arbetslösheten med åtminstone en procentenhet i sex europeiska länder, vilket neutraliseras av en minskning med minst en halv procentenhet i fem andra europeiska länder.

Äldre arbetstagare klarar sig relativt bra

Vissa kategorier, allra främst lågutbildade yngre män, har det särskilt svårt att klara sig på arbetsmarknaden. Däremot har äldre arbetstagare ridit ut stormen bättre än under tidigare djupa recessioner. Ett antal faktorer är verksamma och tycks ha varit på plats före krisen, bl.a. en trend bland äldre arbetstagare att senarelägga pensionen, delvis på grund av att de är bättre utbildade och friskare än tidigare generationer. Skärpningen av bestämmelserna för förtidspensionering har också spelat en roll.

En analys av förhållandet mellan yngre och äldre arbetstagares sysselsättningsgrad över tid och från land till land visar att de äldre arbetstagarnas bättre ställning på arbetsmarknaden inte har uppnåtts på ungdomarnas bekostnad. Detta stärker slutsatsen att regeringars tidigare försök att hjälpa ungdomar att få fotfäste på arbetsmarknaden genom att uppmuntra tidig pensionering bland äldre arbetstagare var en felslagen politik. Lyckligtvis har regeringarna hittills avhållit sig från att införa förtidspensioneringssystem som svar på dagens höga ungdomsarbetslöshet. I stället bör de tillämpa strategier, som är ägnade att förbättra sysselsättningsutsikterna för både yngre och äldre arbetstagare, däribland tillväxtstimulerande strukturreformer och målinriktade aktiva arbetsmarknadsåtgärder för att hjälpa de grupper i bägge kategorierna som har specifika problem att få och behålla anställning.

Anställningsskyddande lagstiftning håller på att mjukas upp

Under loppet av den senaste tioårsperioden och särskilt under krisen, har OECD-länderna tenderat att göra anställningsskyddslagstiftningen mindre strikt - dvs. reglerna för anställning och avskedande av personal - särskilt med avseende på kollektiva och individuella avskedanden. Det har också gjorts ändringar, låt vara mindre långtgående, för att minska skillnaden i anställningsskyddsnivå mellan visstids- och tillsvidareanställningsavtal. På 1990-talet avreglerades visstidsavtalen i hög grad, vilket drev på framväxten av en kluven arbetsmarknad, med å ena sidan arbetstagare med fasta, långtidsavtal och å andra sidan otrygga, kortfristiga anställningsavtal.

Dessa nyligen genomförda reformer borde bidra till att göra det möjligt för arbetsmarknaderna att reagera på ett mer flexibelt sätt vid konjunkturvaxlingar och samtidigt minska klyftan mellan arbetstagare

med visstids- och tillsvidareanställningsavtal. Forskning tyder på att genomsnittligt sett skulle arbetstagarna tjäna på det, då det kommer att bli lättare för dem att hitta arbeten som motsvarar deras kompetenser. En del arbetstagare kommer dock oundvikligen att drabbas av betydande förluster. Regeringarna behöver svara med program för att lindra dessa reformers negativa verkningar och hjälpa de aktuella arbetstagarna att hitta nya jobb.

Genomtänkta aktiveringsprogram stimulerar och hjälper arbetssökande att hitta jobb

Med "aktiveringsprogram" avses arbetsmarknadspolitiska program, som syftar till att stimulera bidragstagare att återgå till arbetet. Tillvägagångssätten varierar, men i dem ingår hjälp med arbetssökning och fortbildning, koppling mellan bidragsbetalningar och styrkt sökande av arbete samt krav på deltagande i åtgärdsprogram för att öka vederbörandes anställningsbarhet. På grundval av OECD:s detaljerade granskning av aktiveringsprogrammen i sju länder kan ett antal nyckelkomponenter identifieras:

För att förhindra bidragsberoende kan för det första alla länder med välutvecklade system för inkomststöd till arbetslösa tjäna på ett starkt sysselsättningsfokuserat aktiveringsprogram. Ett sådant bör bestå av åtgärder för hjälp med jobbsökning och förbättrad arbetsberedskap, kompletterat med krav på deltagande i anställnings- och utbildningsprogram. För det andra är det viktigt att fullfölja reformer för införande eller utbyggnad av arbetsrelaterade krav med avseende på vissa kategorier, exempelvis ensamstående föräldrar, äldre arbetslösa och personer med partiell arbetskapacitet. Sådana reformer har visat sig framgångsrika när det gäller att hjälpa dessa grupper att återvända till förvärvsarbetet, även om de till en början kan leda till en viss ökning av den "öppna" arbetslösheten, då dessa grupper inte längre klassificeras som inaktiva. För det tredje kan genomförandet av en framgångsrik aktiveringsstrategi kräva institutionella reformer, t.ex. samordning av bidragsadministration och arbetssökningsassistans, liksom finansierings arrangemang på lokala och nationella nivåer. Slutligen kan offentliga och privata arbetsförmedlingstjänsters effektivitet förbättras genom en resultatuppföljning baserad på sysselsättningsåtgärder som är inriktade och anpassade till de arbetssökande och till lokala arbetsmarknadskaraktäristika.

Att komma tillbaka till jobbet efter permittering på grund av rationalisering.

I länder med tillgängliga data måste under ett normalår 2-7 % av arbetstagarna bereda sig på att bli uppsagda på grund av strukturrationaliseringar. I jämförelse med arbetstagare i sina bästa år löper yngre och äldre arbetstagare större risk, även om deras erfarenhet av att hitta nya jobb varierar. Äldre arbetstagare finner det i allmänhet svårare att åter ta sig in på arbetsmarknaden än yngre och drabbas av större inkomstförluster, medan unga arbetssökande relativt snabbt hittar nya jobb som dessutom kräver högre kompetensnivåer. Andra grupper som riskerar rationaliseringspermitteringar är anställda i småföretag och arbetstagare, vilkas kapital främst utgörs av fysiska och hantverksrelaterade färdigheter som kanske inte är särskilt efterfrågade i expanderande sektorer typ IT.

Eftersom många löneförmåner ökar med längre anställningstid, är permitterade arbetstagare vanligtvis inte berättigade till betald semester och sjukledighet. De kan också behöva arbeta på obehagliga arbetstider eller på deltid. Permitterade arbetstagares största inkomstförluster härrör dock i allmänhet från utebliven lön under arbetslöshetstiden och inte från sänkta inkomster från en ny anställning.

Det finns åtskilliga policyrelaterade slutsatser att hämta från dessa undersökningsresultat: Om man vill lindra de ekonomiska påfrestningarna för permitterade arbetstagare, är det väsentligt att snabbt få dem i arbete igen. Om de offentliga resurserna dessutom är knappa, bör dessa koncentreras på äldre och lågutbildade arbetstagare. Slutligen gäller att det kanske inte är det bästa tillvägagångssättet att förlita sig på att företagen ombesörjer omplaceringar, stödåtgärder och utbildning, om permitteringarna främst förekommer i mindre företag som inte behöver erbjuda sådana tjänster.

© OECD

Denna sammanfattning är inte en officiell OECD-översättning.

Reproduktion av denna sammanfattning är tillåten, om OECD:s upphovsrätt och publikationens titel på originalspråket nämns.

Flerspråkliga sammanfattningar är översatta utdrag ur OECD-publikationer, som ursprungligen publicerats på engelska och franska.

De kan beställas gratis från OECD:s nätbokhandel www.oecd.org/bookshop

Närmare upplysningar lämnas av OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate: rights@oecd.org , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, F-75116

Paris, Frankrike

Besök vår webbplats www.oecd.org/rights

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2013), *OECD Employment Outlook 2013*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/empl_outlook-2013-en